

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 4 Noembrie st. v.

Ne aflăm în sezonul alegerilor municipale, care înfruntă prea mult asupra alegerilor dietale ce se vor face în anul viitor.

Pentru organele noastre administrative e deci o cestiune de menținere la putere, ca să facă toată întrebuințarea de mijloacele ce le stau la dispozițiune, spre a scoate din urnă oameni dispuși a servi cauza actualului guvern.

Așa e aceasta pretutindenea: în lupta electorală profită și guvern și opozițiune de toate mijloacele ce-i stau la dispozițiune, ca să obțină majoritatea pentru candidații sei.

Nu însă pretutindenea oamenii guvernului sunt atât de nesfiiți ca la noi în ceea-ce privește alegerea mijloacelor.

De aceea mai ales în ținuturile nemaghiare alegerile nu sunt în adevăr decât un simulacru și guvernul își impune candidații. Căci alegătorii se expun la persecuțiuni, dacă li se opun autorităților publice, și în cele mai multe cazuri oamenii ori nu iau parte la alegere, ori aleg, pentru ca să nu se strice cu direcătorii.

Cu toate aceste sunt acum câteva zile „Pester Lloyd“ făcea mare cas din succesul, pe care l-a obținut guvernul la Caransebeș față cu Generalul Traian Doda.

Scim cu toții, cine e Generalul Traian Doda; scim prin urmare, ce fel trebuie să fie mijloacele, de care s'a folosit guvernul, ca să obțină succesul dela Caransebeș.

Dilele aceste s'a făcut și la Aiud alegere. Erau să se aleagă opt membri pe câte șese și unul pe trei ani.

Alegătorii maghiari nu s'au prezentat, precum ni se scrie, la alegere.

Alegătorilor români, puțini și ei, li s'a prezentat o listă oficială, în care erau persoane parte rău reputeate, parte necunoscute alegătorilor.

Oamenii pun să coreagă listele, punând în ele numai oameni, pe care îi cunosc și în care au încredere. Când e însă să-și dea la urnă listele de votare, solgăbirăul Szász Iózsef se pune în ușa localului de alegere, adună listele corectate și le impune alegătorilor liste făcute de el.

Vedând aceasta, alegătorii mai independenți s'au retras și au renunțat la vot, ear' primarii comunali, trei preoți și câțiva dintre țeranii mai supuși stăpânirii au votat pe candidații oficiali.

Așa s'au petrecut lucrurile la Aiud, — și mai comoadă „alegere“ nici că se poate.

La Caransebeș succesul se va fi obținut mai cu anevoie, cu mijloace mai bine alese, dar' tot numai prin presiune asupra unor elemente, care nu vor să se pună în conflict cu nisce autorități publice, care provoacă, în fiesce-care și provoacă pe cetățanul pacinic.

Dacă li s'ar face Maghiarilor ceea-ce li se face Românilor, ar fi capete sparte la mijloc. Românul om mai domol la fire și mai chibzuit se dă după păr. Întrebarea e însă: până când? — Numai deocamdată.

Și de aceea ne întrebăm fără de voie: Care e folosul unor asemenea succese?

Nici unul. E însă mare stricăciunea.

Prin administrațiunea lor de douăzeci de ani Maghiarii au înstrăinat pe Români de tot ceea-ce este „unguresc“, fiindcă puteau să facă tot ceea-ce le place, nimeni nu îi mai controlează nici în dietă, nici la guvern, nici în adunările municipale. Această lipsă de control trebuie neapărat să ducă actualul regim la cel mai desvârșit discredit.

Oamenii mai de valoare și mai cu trecere încetul cu încetul se retrag în fața violențelor săvârșite de autoritățile publice, fiindcă nu le-ar mai rămâne decât să respingă violențele tot cu violențe, ear'

aceasta nu vor s'o facă. Tocmai prin acest tact al lor câștigă însă cu atât mai virtos stima și încrederea generală, pe care și-o păstrează pentru timpuri, când succesele se vor pute obține și fără de violență.

Ear' atunci, când va fi sosit acel timp, vor simți și Maghiarii, că adevăratul succes nu consistă în „trântirea“ unor oameni ca Generalul Traian Doda, ci în câștigarea lor pentru toate eventualitățile.

Dar' Maghiarii fac ca-și-când ar sta undeva scris cu litere neșterse, că împrejurările trebuie neapărat să rămână așa cum sunt astăzi.

Exposeul ministrului Kálnoky.

(Urmare.)

Se poate pune acum întrebarea: cum s'au întrebuințat amintitele principii cu privire la cestiunea bulgară? Referitor la aceste observează ministrul, — îndrumând la deosebirea amintită între stări trecătoare și stări durabile — că dînsul în general ar fi de părerea: până sunt prospecte, că scopul final se poate ajunge și pe cale amicală, să nu se părăsească această cale. În special monarhia noastră trebuie să evite a lua o atitudine amenințătoare fără de a fi împinsă de o necesitate hotărîită, până atunci până când relațiunile noastre amicale cu marile puteri ajung a procura pe calea aceasta auz vocii noastre. Într'o vreme, când vre-o câteva zile sunt de ajuns, pentru a pune cu o iuțală, până acum Europei necunoscută, 5 milioane de combatanți pe picior, e grozavă responsabilitatea ce zace pe umerii unui ministru și a unui stat, când acțiunea sa ar fi cauza anume pentru-ce trebuie să se pună pe picior aceste 5 milioane de oameni. Desigur, că nu zace în caracterul sau natura monarhiei austro-ungare, a urmărilor politice agresive. Alcătuirea acestui mare stat, ne impune o politică de externe conservativă și susținătoare. Și răspundem acestei politici conservatoare, dacă năsim, ca statele și formațiunile de stat din Balcani, care le-au creat puterile semnate ale tratatului de Berlin sau a căror poziție au regulat-o aceste puteri, să se formeze în individualități independente, înfloritoare și avute. Aceste ar pute exista, dacă-și vor împlini datoria secolii întregi la marginile noastre, fără de a avea a se teme Austro-Ungaria de ceva.

meze în individualități independente, înfloritoare și avute. Aceste ar pute exista, dacă-și vor împlini datoria secolii întregi la marginile noastre, fără de a avea a se teme Austro-Ungaria de ceva.

Nu e vina noastră, că această desvoltare pacinică a fost întreruptă.

Ministrul vorbește apoi de cestiunea rumeliotă, care se pare la moment a dispăre după cea bulgară. Contele Kálnoky amintesc, că în timpuri, când Bulgaria nu sta în grația noastră, s'a fost exprimat dînsul înaintea delegațiunilor, că în unirea celor două țeri, dacă se face această unire cu aprobarea marilor puteri și va fi încungiurată de cautelele de lipsă, nu se poate observa nimic, ce ar fi în contrainteresele noastre. Dacă a creat tractatul de Berlin două state despărțite în Balcani, aceasta s'a făcut numai pentru a da Turciei posibilitatea, de a pute pune stavilă unei noue schimbări violente în Sudul Balcanilor. Turcia însă a înțelăsat a se folosi de garanțiile primite în privința aceasta. Ușurătatea, cu care a fost resturnat guvernul general turcesc și comandantul suprem din Filipopol ne dovedesc ce puțină putere a avut această instituțiune în mâinile Turciei. Tot atât de puțin a făcut Turcia pentru restabilirea autorității sale. Într'o vreme, când nimenea nu s'ar fi opus intervențiunii sale, Turcia nu s'a putut hotărî a se folosi de drepturile ei de suveran în Rumelia-ostică. E de regretat în interesul tratatului de Berlin, că poziția destinată în acest tractat Turciei și pe care s'a contat pentru continuitatea stărilor, atât de puțin a corespuns așteptărilor. Vorbitorul numai de aceea amintesc aceste, pentru-că atitudinea pasivă a Turciei față cu evenimentele din Peninsula-Balcanică — cu toate, că astăzi e vorba numai de Bulgaria — va cauza încă mult timp mari îngrijiri puterilor europene.

În toate împrejurările va fi o problemă a puterilor, de a îngrijii atât pentru o stabilire a stării, pe care se o putem numi legală, în ceea-ce privește Bulgaria, precum și a pune la cale regularea acelor cestiuni, care rezultă din noul raport cu Rumelia-ostică. Guvernul ces. reg. va înfrîni în privința aceasta într'acolo, ca să fie considerate dorințele admisibile ale Bulgarilor, pentru care scop trebuie câștigat consimțământul Turciei și al puterilor.

Deslușiri mai detaliate asupra pașilor, cari i-a făcut sau voiesce a-i întreprinde guvernul comun pentru descurcarea înodămintelor actuale,

Foița „Tribunei“.

Din Viena.

— 10 Noembrie n. 1886.

În ajunul iernii. — Petreceri. — Vieța de actor. — Clacorii. — Țiua morților. — O crimă de omor.

(Urmare și fine.)

În 1 și 2 l. c. au serbat catolicii Țiua morților și a tuturor sfinților.

Vienezii sunt într'o majoritate covârșitoare catolici, plus: oameni foarte evlavioși, sau cum ar dice alții, mai liberali în vederi, — bigoți.

Să te miri. Nu 'ți-ar trece un Vinez neaoș (Urwienner) pe dinaintea unei biserici ori unui grup de figuri sfinte și sfințite, de cari afli destule pe stradele Vienei, fără să-și iee pălăria. Nu este cea oară preste Ți, în care mergând în biserica cutare ori cutare, să nu afli cel puțin câte 10—20 de credincioși făcându-și în genunchi rugăciunile obișnuite, ori asistând la liturgiile, cari se servesc una după alta, la câte 2—3 altare deodată.

A trebuit să permit aceste, ca să înțelegeți, că o Ți ca și aceea a morților, pentru oameni cu sentimente religioase, este o Ți mare, o srbătoare, pe care o țin cu sfîntenie.

Cu mic cu mare alergau Vienzii la cimiter, ca să depună câte o cunună de flori pe mormintele iubiților sei.

Mai mult din curiositate am eșit și eu cu câțiva cunoscuți.

Cimiterul central cade cam spre Răsărit de Viena, cale de $\frac{1}{4}$ oară până la 2 oare și jum.,

adecă după locul de unde pleci și modul, cum percurgi această distanță.

Singurul lucru, care m'a impresionat mai mult în Țiua aceasta a fost mulțimea aceea nemărginită de om, despre care nu-ți poți face o idee până nu o vezi.

Drumul principal, care conduce la cimiter, trebuia să aibă dintr'o înălțime privit un aspect minunat.

Comunicația pe el se făcea pe 6 linii paralele. La marginea stângă și dreaptă mergea publicul pe jos, la mijloc în trăsură, și mai încoace cu tramwaye. Și ori-cât îmi încordam ochii să văd capetul acestor șire de oameni și trăsură, nu-l puteam vedea. Par'că isvoriau din pământ.

După o cale chinuită de o oară și $\frac{1}{2}$, găfăind de înăbușeala, care ne cuprinsese în tramway, am ajuns.

Dar' situația nu se schimbă de fel, din contră devenise și mai penibilă. Amestecați odată în mijlocul miilor de oameni, înnotam cu curentul, ca să întrebuințez o expresie modernă; voința liberă a omului, acest ideal al etice, se reduce încetul cu încetul la nulă, și lăsându-ne în draga voie a valului, care ne cuprinsese, mergeam ca orbul, când căuta Brăila.

Deodată mulțimea se opri. Am stat și noi. Eram dinaintea monumentului de curând ridicat în memoria victimelor, cari s'au prăpădit cu ocaziunea arderii „Ringtheater“-ului.

Pe un perete de marmură roșie, care e încadrat giur împrejur cu alb, stă o femeie plângând, e „Vindobona“, mama care își plânge copiii, având împrejură-i nisce figuri alegorice. Ear' pe marmura cea roșie, stau săpate spre veci-

nică aducere aminte numele acelor nenorociți în vr'o 10—12 coloane lungi, foarte lungi. Înaintea monumentului este un loc îngrădit, care acum era plin de cununi.

Atât și nu mai mult am putut vedea. Mulțimea o luă înainte și după o tîrcoală de o oară, se scoase oblu la stațiunea căii ferate, de unde pleca lumea înapoi spre oraș la fiecare pătrar de oară în dose de câte 1000—1500 persoane, ceea-ce face numai cu trenul, și numai pe oară 4000—6000 de persoane.

*

Veți fi cetit desigur — sunt pline jurnalele locale de ea — despre crima de omor, ce s'a săvârșit asupra unui proprietar de tipografiă de aci I. Schlossberg, seara la 9 $\frac{1}{4}$ oare în centrul capitalei.

Casul a produs mare ferve în populațiune.

Crima care s'a săvârșit pe un timp, când este încă viață destulă pe stradă, tocmai când se golesc teatrele, și într'un loc, care este cel mai cercetat, care este în centrul cetății, — e un lucru, care te pune pe gânduri, cu atât mai virtos, că criminalul a scăpat, și abia numai a treia Ți i-a succes poliției să-l prindă, și atunci mai mult din întâmplare. Numele lui e Gerhard Kreitter, unul dintre vagabundii fără de ocupație ai Vienei, care în butul tuturor opririlor se ocupa cu meseria cerșitului, amenințând cu ucidere pe trecătorii, care nu-i făceau pe plac. În ast-mod l-a ucis și pe nenorocitul Schlossberg, care îl îndrumase să lucre.

Incidentul trist a îndemnat întreaga presă, ca să ceară sporirea personalului de poliție, o cestiune, care nu se mai poate amîna.

Statul activ al poliției vieneze e de 3000 de persoane. Presa cere un plus de 1000, care poate încetul cu încetul se va și realiza, ceea-ce la tot cazul ar fi de dorit.

Aș mai ave să vă comunic unele și altele de pe aci, lucruri, cari pot să vă intereseze; dar' mă tem, că v'am exhaiat paciența cu deservire și cu cele de până aci, — închei deci pentru astădată, rezervându-mi dreptul să continuu cât mai curînd.

Flury.

Sgârcitul.

Comedie.

De Molière.

Actul al treilea.

(Urmare.)

Scena VI.

Valerie, Jupân Jacques.

Valerie. — (Ridînd). Precum vîd, jupâne Jacques, sinceritatea vi se respălătesce cam de-a îndoașeala.

Jacques. — Să n'am Dumneșu! — Domnule nou venit, care face pe omul de importanță, nu te privește cătuși de puțin. Ridă, cătu-ți place, de pîruiala ce vei primi însuți, dar' nu veni să-mi ridi de a mea.

Valerie. — Vai de mine! jupâne Jacques, te rog, nu te supăra.

Jacques. — (La o parte). Aha! se dă înapoi. Ia să mă fac viteaz și dacă-i destul de prost spre a se teme de mine, să-l purec nițel. (Tare). Scii d-ta, Domnule, ce ai așa mare mîncărime de ris, scii d-ta, că eu nu rid, auzi, nu

astăzi cu greu s'ar pute împărtăși. Parte sînt aceste înfrîuriri de o natură confidențială, parte este de considerat împregiurarea, că este vorba de un stadiu actual și acut al cestiunii amintite. Vorbitorul nu poate decât să asigure, că guvernul urmărește cu cea mai mare atențiune desvoltarea cestiunii așa, încât după convingerea lui, nu s'a perdut din vedere nici un privilegiu sau timp, și mai departe poate asigura, că nu apar până acum pericolitate nici interesele europene, dar' nici ale Austro-Ungariei. Ce a trebuit să fie problema cea de față a guvernului, a fost, a se feri de acte și evenimente, cari vor fi putut da caracterului curat bulgar al crizei actuale timbrul unei crize europene. Dacă — de pildă — Rusia ar fi voitsauar fi încercat a trimite în Bulgaria un comisar, care mai mult sau mai puțin ar fi atras regenta țerii pe partea sa, sau dacă ar fi pășit la ocupațiune militară, fie numai a unui port sau a țerii întregi, atunci aceste ar fi fost desigur acte, cari ne-ar fi silit a lua o atitudine hotărîtă sub ori-ce împregiurări. Că astfel de acte nu s'au ivit, și ca pe viitor să se evite ivirea lor, acest lucru l-a creșut guvernul cu mult mai important, decât a se ocupa cu aceea: sînt Bulgarii mai mult sau mai puțin jigniți din partea generalului Kaulbars, se convoacă Sobrania mai tîrziu sau mai în vreme etc. Vorbitorul crede a pute asigura, că așa precum stau lucrurile și tendența desvoltării lor astăzi, o aplanare pacinică, fără de a fi vătămăte interesele noastre sau ale Europei, nu numai că e posibilă, dar' și probabilă. Căci nici la noi nu se voiesce din nici o parte altceva, și nici declarațiunea ministrului-president nu voiesce alta, decât o rezolvare a stării pe cale pacinică, îndată-ce numai se poate ajunge această rezolvare. Ar fi foarte bine, dacă s'ar ivi nescari declarațiunii din sinul delegațiunilor, că în ambele părți ale monarhiei nu există nimeni, care ar dori războiul. (Contele Iuliu Andrassy: nimeni! Noi toți voim pacea, desigur nu pacea cu ori-ce preț.)

Ministrul repetă, că ar fi de dorit ca să se ivească în delegațiunii în privința aceașta pronunțări autoritative, căci ar fi lăpte în diferite direcțiuni păreri, ca și când în Ungaria s'ar cultiva tendențe agresive și șoviniste, o interpretare, care o va combate totdeauna vorbitorul. E lucru natural, că dilnici-ce violări ale simțului de dreptate, cum se pot afla în scriile aduse asupra atitudinii generalului Kaulbars și eliberarea ofițerilor trădători, au produs în opiniunea publică o iritațiune și neliniște, cari ar fi dorit în ori-ce chip o ispășire. Această iritațiune și neliniște a fost cauza, că s'a lăsat mai ales în Germania părerea, că noi dorim un războiu, o părere, care e foarte greșită.

Contele Kálnoky ilustrează apoi într'un chip exact relațiunile monarhiei noastre față cu singuraticile puteri. Nu e numai frasă, când guvernul le numește foarte bune, ele și sînt. Ministrul crede, că poziția externă a monarhiei e corespunzătoare aparenței și demnității sale, și că dînsa se bucură de un

mare grad de încredere, ce nu puțin s'a mărit încă prin politica ei limpede și desinteresată și cărei politice i-a dat expresiune atât de sinceră domnul ministru-president ungar. Acest program n'a putut să afe decât aprobarea — s'ar pute dice — a tuturor puterilor, și într'adevăr, nu se poate dice nimic contra corectității principiilor fundamentale exprimate în acest program. Vorbitorul e convins, că dacă ar veni vremea, ca să susținem acest program hotărît în Orient, vom afla amici și spriginitori, căci e un program, care îl poate subscrie orice putere signatară.

Încât privește raportul nostru cu singuraticile cabinete, s'a vorbit mai ales de raportul cu Germania mult, poate încă prea mult; nu e lucru ușor, dar' astăzi sigur că e de lipsă, a dice ceva asupra acestui raport. S'au ivit în zilele din urmă o sumă de întrebări și conjuncturi, încât s'a dovedit, că e practică prietenia între noi și Germania, și că poate fi sigur un stat de ajutor celui alt, când va pretinde acest ajutor anumite eventualități? E un lucru, care se înțelege de sine, că se ivesc și interese particulare la două state, cari se extind dela Marea-Baltică până la Adria și dela Marea-Nordică până la Dunărea-de-jos, și se poate ca aceste interese să se afe afară de sfera intereselor unui stat, și apoi aceste interese a le scuti nu zace în datorințele celui alt stat. Nici că e posibil, că un stat mare s'ar pute deobliga a scuti ori-care interese ale aliatului său, fără de a se răpi de independența acțiunii sale. Să punem — de pildă — cazul: Germania va urmări la Marea-Baltică o cestiune de interes, care pentru dînsa ar fi de mare interes, atunci sigur că nu-i va trece Germaniei nici baremi prin gând a pretinde spriginul nostru. Dar' zace în natura lucrului și în conștiința de sine a unui stat, ca pășirea independenței pentru interesele sale să rămână în propria autoritate, și un raport, precum există acela între Austro-Ungaria și Germania, numai atunci poate intra în deplina valoare practică, când e vorba de interese comune și solidare ale ambelor state. Din acest punct de vedere e tot una, ce formă are un astfel de raport între două puteri mari. Nu cuvinte și litere, ci interesele reciproce formează fundamentul. Existența unirii dintre cele două state, ca o mare putere independentă, formează pentru fiecare dintr'insele un interes particular însemnat. În constelațiunea actuală a Europei, abia își poate omul închipul poziția impunătoare a Germaniei, dacă i-ar lipsi de lungă sine o mare și puternică Austro-Ungarie, tot așa precum zace în interesul nostru, ca să continue a exista lungă noi Germania, ca o mare putere. În acest înțeles e mai tare și neclintită comunitatea poziției Germaniei și a Austro-Ungariei, decât ne-am închipul-o basată numai pe paragrafi. Guvernul german nu a ascuns nici odată, că numai intru atât se interesează de Bulgaria, încât stă cu aceasta în legătură pacea din Orient și pacea Europei. În multe declarațiuni făcute de principele Bismarck atât în parlament, cât și cu alte ocaziuni, aflăm, că s'a ținut cont în Germania de atitudinea indicată față cu cestiunea bulgară. Germania a dat expresiune numai ace-

stei concepțiuni, punând și cu ocaziunea aceasta problema, că nu are de apărut interese germane în Bulgaria. De aceea a desvoltat cancelarul german activitatea sa mijlocitoare și sfaturile sale, nu pentru Bulgaria sau pentru dorințele uneia sau alteia dintre puteri, ci numai pentru susținerea păcii. Și aceasta s'a făcut în modul cel mai loial, pentru pacea lumii și în propriul nostru interes, așa încât față cu acest punct nu a existat nici o disarmonie între aceste două cabinete.

Rapoartele noastre cu celelalte puteri sînt — după-cum dîse deja oratorul — foarte mulțumitoare. Ministrul a pus temeiul pe aceasta și a creșut să accentueze cu mulțumire, că și cu cabinetul rusesc există mai departe înțelegerea și prietenoasa comunicare, astfel încât ambele guverne sînt în poziție să se exprime cu o pretinoasă sinceritate și despre lucruri, despre care nu sînt de aceeași părere. Cu multă încredere și cu toate incidentele neliniștitoare oratorul și astăzi mai contează încă la credința cătră tractate și la iubirea de pace a Maiestății Sale Împăratului Alexandru, care va fi de o hotărîtore influență pentru rezolvarea pacinică, pe care o dorim și la care aspirăm cu toții.

Rapoartele noastre cu Anglia sînt în momentul de față de un deosebit interes. Ministrul numai cu invidie poate să privească la poziția geografică a acestui imper. (Ilaritate.) El ar fi fericit, dacă noi am ave marea drept frontarii și ne-am sci asigurată patria între toate împregiurările. (Max Falk: „Atunci nici nu am ave un budget de războiu atât de mare“). (Ilaritate.) Oratorul pune mult preț pe declarațiile, care vin din partea Angliei cu privire la cestiunea de față; ele dovedesc, că în sănătoasă opinie publică se pare a se valida o schimbare avantajoasă și că și actualii diplomați englezi pun mai mult preț pe aceea, ca în Europa să prință rădăcini convingerea, că continuitatea e asigurată pentru politica externă a Angliei. Consonanța concepțiunii celor mai importante cestiuni europene și identitatea unor mari interese, deasemene hotărîta dorință, ca pacea să se mențină, ne fac să credem cu multă siguranță, că noi vom vedea și pe Anglia în partea noastră, când ar fi să fie vorba de a interveni pentru susținerea tractatului de Berlin și a stărilor de drept ce le-a creat acela.

Cu privire la Italia contele Kálnoky încă accentuează aceleași raporturi prietenoase. Acolo ar fi eșit în timpul din urmă la iveală — și anume cu tot dreptul — concepțiunea, că acest stat ca putere maritimă mediterană încă are de a scuti însemnate interese și că o strămutare a raporturilor de putere de acolo nu pot să fie indiferente. Avem cuvinte de a admite, că și acest regat simte importanța intereselor, pe care are Europa să le scutească în Orient și că existența înțelegere politică între Austro-Ungaria și Italia se va confirma și mai departe în interesul amînduora precum și în interesul păcii.

Oratorul crede, că aici trebuie să mai accentueze, că guvernul comun n'are din partea Rusiei alte declarațiuni, decât de acele, care

conțin asigurarea, că ea se va ține strîns de tractate și nu se gîndesce nici la o restrîngere a autonomiei Bulgariei, nici la schimbarea raportului ei internațional, în sfîrșit, că nu se va întreprinde nimic fără conlucrarea puterilor.

Pe baza situației ilustrate precum și pe baza raportelor cu puterile străine, ministrul crede deci, că mai poate încă odată să se exprime motivata speranță, că actuala crîșă se va pute rezolva într'un mod, ce corespunde atât intereselor păcii generale, cât și celor ale Europei și ale monarhiei.

Referentul Max Falk se provoacă la pronunțatul ministrului, după care noi ne-am opune unei ocupațiuni rusesci, fie aceea a porturilor, fie a țerii, și întreabă, dacă se aplică și aici deosebirea între lucruri durabile și trecătoare, adică, dacă noi perhoroscăm numai o ocupațiune mai lungă, ear' una trecătoare, circa de vre-o câteva luni, vom afla-o de admisibilă?

Contele Kálnoky: Aceste două puncte le-am pus precis într'o altă categorie, pentru-că eu aș privi într'aceea o rupere de tractate faptică, după-ce și ocupațiune trecătoare și unilaterală a Bulgariei prin trupe străine fără consimțemîntul prealabil al Turciei și al celorlalte puteri contrădice tractatelor și, după noi, n' e admisibilă.

Contele Eugen Zichy: Există două feluri de ocupațiune, sau prin o vedită violare a tractatului de Berlin sau prin instituirea unui princip, care e un vasal rusesc, prin instituirea unui ministru de războiu rusesc și a ofițerilor rusesci etc. El expune, ce înfrîurire ar ave aceasta asupra învecinatelor state balcanice, și cum s'ar promova acolo misiunea de minar a agenților rusesci. Întreabă, dacă acest al doilea fel de ocupațiune i-se pare ministrului admisibil?

Contele Kálnoky: Eu pot numai să dic, că tot ce e egal cu o confiscare a independenței principatului autonom, cu un protectorat, nu e admisibil. Dealtmintearea una dintre cele mai mari greutăți zace într'aceea, că acest principat ce se află încă în desvoltare, în care mod se va organiza mai departe și-i va ajutara fără spriginul unui alt treilea. Așa spre exemplu în armată s'a arătat o așa lipsă de ofițeri mai înalți și care se bucură de autoritate, încât la ofițerii mai tineri disciplina tot mai mult a decăzut până-ce a ajuns la tradare. Cu acest privilegiu ministrul ar atrage atențiunea asupra unui punct, pe care trebuie avut în vedere. Atât din textul tractatului de Berlin, cât și din protocoale ce se țin de acela se poate omul convinge, că în Berlin s'au îngrijit oamenii mult, ca să se încungiere și să se înlătore toate cele-ce ar pute oare-cum să atingă susceptibilitățile Rusiei. Aceasta a zăcut în natura lucrului și nu s'a putut gîndi altmintearea. Am amintit aceasta, deoarece există o anumită analogie în situația Bulgariei de atunci. E imposibil, ca actualele raporturi încordate dintre Rusia și Bulgaria să rămână permanente; trebuie să se afe o cale de mijloc, de a produce aici o alinare. Spre definitivă regulare a stărilor de lucruri în Bulgaria e la toată întemplantarea necesară conlucrarea Rusiei. Dacă pe de o parte generalul Kaulbars a provocat animositatea în contra sa și în contra Rusiei și a trecut departe preste scop, atunci și Bulgarii vor trebui să renunțe la atitudinea lor extremă. Silințele puterilor vor trebui să meargă într'acolo, de a crea în Bulgaria o stare de lucruri, ce se poate suporta și ce promite durabilitate, și nu se poate gîndi, ca aceasta să succedă, dacă între Rusia și Bulgaria nu se va efectui o mai bună înțelegere.

(Va urma.)

Cronică.

Contele Iuliu Andrassy a fost primit de Maiestatea Sa în audiență mai lungă.

Licitatiune. La recercarea procurorului reg. din Sibiu se vor licita mîne, în 17 l. c. n. la direcțiunea poliției orașenesci următoarele obiecte: 1 ac de pîr, 1 păreche de mînuși bărbătesci, 1 portmoneu, 1 dosă de tutun (imitațiune de chichlibar); toate obiectele sînt de tot nouă, — mai departe câte șese linguri de argint, furculițe, cuțite, 1 inel cu peatră verde și un cîas țilindru.

Fôispán nou. De fôispán al comitatului aradan și al orașului Arad s'a numit fostul president dela tribunalul reg. din Arad, dl Ladislau de Fábian.

Agitație cehică în contra Maghiarilor. Drept efect al agitației lor în contra făinei ungurești „Narodni Listy“ din Praga înregistrează împărțirea, că în numeroase localuri ale „bese-delor“ (casinelor), în reuniuni cehice și în multe localuri publice s'au afișat tăblițe purtînd inscripția: „Nu cumpărați nici făină un-

rid și că dacă mă faci să mă aprind, apoi te fac eu să-ți treacă pofta de a mai ride. (Mergereu în urma lui Valerie până în fundul scenei).

Valerie. — Nenișorule, mai domol.

Jacques. — Ce domol?! nu-mi vine la socoteală!

Valerie. — Iartă-mă.

Jacques. — Ești un obraznic!

Valerie. — Domnule jupân Jacques!..

Jacques. — Nu s'a pomenit nici un fel de jupân Jacques pentru fățarnici. Și dacă pun mîna pe un băț, am să-ți scutur toată importanța.

Valerie. — Hai? Cum ai dîs? un băț. (Îl dă pe Jacques înapoi).

Jacques. — Ia stăi să ne înțelegem! nu vorbiam de asta.

Valerie. — Scii d-ta, domnișorul meu, că eu sînt destul om spre a te pureca pe d-ta?

Jacques. — Nu mă îndoiesc cătuși de puțin.

Valerie. — Că d-ta, cu toate ciorbele, nu ești decât un nătîng de bucătar?

Jacques. — Sciu prea bine.

Valerie. — Și că nu mă scii încă cine sînt?

Jacques. — Iartă-mă.

Valerie. — Diceai, că o să mă pîruesci?

Jacques. — O diceam din glumă.

Valerie. — Ear' eu prind poftă din glumele tale. (Îi trage câteva cu un băț). Află, că ești un om, care face glume proaste.

Jacques. — (Sîngur.) Dare-ar ciuma în ea de sinceritate! o proastă meserie: mă lipsesc de ea și de aici înainte nu voiesc să mai spun

adevărul. Stăpînul meu treacă ducă-se; el mai are dreptul de a mă bate; cât însă pentru acest gură-cască de intendat, am să-mi răsbun îndată-ce îmi vine apa la moară.

Scena VII.

Mărioara, Frosina, Jupân Jacques.

Frosina. — Jupâne Jacques, nu scii cumva, dacă stăpînul v' este acasă?

Jacques. — Da, ce-i drept, e acasă; o sciu chiar de tot bine.

Frosina. — Spune-i, te rog, că sîntem aici.

Scena VIII.

Mărioara, Frosina.

Mărioara. — Nu pot să-ți spun, Frosino, în ce strîmtorare mă aflu, și dacă e vorba să-ți mărturisesc ceea-ce simt, prea mult mă supără înțîlnirea aceasta!

Frosina. — Dar' pentru-ce? Nu înțeleg ce te nedumerește?

Mărioara. — Sărmana de mine! mai întrebă încă? Ori nu-ți închipuiesci turburarea ce trebuie să cuprință pe o tineră fată, ce este gata să vadă pe schingiutorul, de care vor să o lege.

Frosina. — Eu una v'ed prea bine, că avînd să moară la începutul clipelor de mulțumire, Harpagon nu e schingiutorul, în ale cărui brațe aveți să V' aruncați; dar' înțeleg din fața D-Voastre, că tinerul bălan, de care mi-ați vorbit, V' c'am trece prin minte.

Mărioara. — Da, Frosino: acesta e un lucru, pe care nu-l voiui tăgădui; îți mărturisesc, că visele pline de respect ce le-a făcut la noi au lăsat oare-care urme în sufletul meu.

Frosina. — Scii însă ce fel de om e acel bălan?

Mărioara. — Nu, nu sciu ce fel de om e; dar' sciu, că purtările lui sînt astfel, încât îți vine să-l iubesci, că, dacă lucrurile ar pute să atîrne de alegerea mea, l-aș lua pe el mai bucuroș decât pe ori-care altul și că mai ales gîndindu-mă la dînsul, bărbatul, ce vor să-mi dee, îmi pare un chin înspăimîntător.

Frosina. — Nu-i vorbă! toți acești bălăiori sînt plăcuți la înfățișare și sciu prea bine să-și facă treburile: dar' cei mai mulți dintre dînșii sînt golani ca guzganii; pe D-Voastre V' prinde mai bine să luai un bărbat bătrîn, care V' dă o bună stăricică. V' mărturisesc și eu, că în partea, de care V' vorbesc, ochii nu află tot atât de bine mulțumirea lor și că veți ave să încercați oare-care neplăceri alătura cu un asemenea bărbat: dar' toate acestea nu sînt pentru vecie, și credeți-mă, că moartea lui V' va pregăti o stare, în care veți pute alege un bărbat mai dragălaș, care să le dreagă toate.

Mărioara. — Se poate, Frosino! E însă un lucru jignitor să te gîndesci, că spre a pute să ajungi la fericire, trebuie să dovedesci ori să aștepti chiar înmormîntarea unui om! apoi moartea nu se prea ține de planurile ce croim noi.

Frosina. — Nu cumva glumiți? Nu V' măritați după el decât cu condiția de a V' lăsa cât mai curînd veduvă; acesta trebuie să fie unul dintre punctele contractului. Ar fi o mare nerușinare, dacă n'ar muri în timp de trei luni.

Mărioara. — Vai, Frosino, ce făptură!

(Va urma.)

gurească nici alte mărfuri ungurești preste tot!“ „Narodni Listy“ îndeamnă publicul cehic de a generalisa această metodă de luptă.

Desființarea gardei principale din Sibiu se va întâmpla mâine în 17 l. c. n. Mănele a meadei se va duce steagul la casarma cea mare în mod sărbătoresc prin o companie din reg. de inf. nr. 82 însoțită de muzica militară. Căsele se vor transporta mai înainte.

O apologie a armatei noastre. Am fost înregistrat într'un număr al „Tribunei“ aparițiunea unei broșuri intitulată „Puterea armată a Austro-Ungariei în al 12-lea ciaz,“ și drept autor s'a fost numit un pretins ofițer înalt din armata noastră. Acesta a supus unei critici aspre toate lipsele și neajunsurile armatei noastre făcând responsabil pentru toate aceste pe ministrul de război contele Bylandt-Reidt, precum și zelul său neobosit pentru reorganizări. Ca răspuns la această broșură, a apărut acum la Luckhardt în Berlin o scrisoare intitulată „Puterea armată a Austro-Ungariei în al doilea război mondial cum este.“ Autorul acestei scrieri, — a cărei precuvenire e datată din Brunn, e întru adevăr un ofițer austro-ungar.

Autorul acestei scrieri apologice ia sub scutul său pe creatorul organizației actuale, pe contele Bylandt-Reidt, în contra atacurilor cuprinse în pamfletul tipărit la Vigand. El înșiră toate reorganizările întreprinse în decursul activității de 10 ani a ministrului de război. Întru adevăr s'a efectuat un frumos număr de reforme, și autorul are tot dreptul de a ridica la o valoare însemnată, cât s'a făcut pentru ridicarea calitativă și cantitativă a armatei, mai ales considerând, ce puține mijloace îi stau la dispoziție contele Bylandt-Reidt. După ce respinge afirmarea, că în corpul ofițeresc s'ar propaga idei socialiste, trece autorul la capitolul mobilizării și dice, că împărțirea teritorială s'ar fi făcut anume cu scopul de a se pute efectua o grabnică mobilizare. Mai ales se dovedește referitor la poziția Galiției, ce ar fi de o mare importanță militară pentru Rusia, că afirmarea cuprinsă în broșura lui Vigand: Austro-Ungaria ar pute opune celor 22 regimente de cavalerie rusești numai 8 regimente de cavalerie în Polonia-rusească, că nu sînt conform adevărului. Căci odată nu se află 22 regimente rusești de cavalerie în Polonia-rusească, ci numai 18, apoi proporția e numai 3 față cu 2, căci regimentele rusești de cavalerie consistă numai din 4, precând cele austriece consistă din 6 escadroane. Mai ales arăta autorul broșurei din cestiune, că Austro-Ungaria are drumuri de fer cu mult mai multe, prin urmare comunicația e neasemnat mai dezvoltată decât a Rusiei. Mare pond se pune pe susținerea disciplinei în armata comună, care e în stare a cumpeni toate scaderile născute prin conglomeratul de naționalități ce aparțin armatei. Apoi urmărește broșura aceasta în toate ramurile armatei pe broșura lui Vigand, dovedind pretutindenea contrarul celor duse de aceasta. La sfîrșit se spune convingerea, că numai ură personală a fost cauza ivirii broșurei lui Vigand.

Chemarea episcopatului catolic? Cetim în „Pesti Napló“: „Din isvor competent ne vine știrea, că va fi numit episcop în Vaț Constantin Schuster, episcopul din Cașovia, și episcop în Neusohl parohul din Neoplanta, deputatul dietal și canonicul Emeric Bende. . . . Emeric Bende a desvoltat în Neoplanta o activitate atât de binecuvîntată, încât desigur oricine îl va ține demn de scaunul episcopesc. În noul său cerc de activitate el poate face mult pentru răspîndirea ideii de stat maghiare și sîntem convinși, că aceasta o va și face și va corăspunde în măsura cea mai deplină speranțelor puse în dînsul în această privire.“ — Să nu uităm, că Neusohl e între Slovaci. „Răspîndirea ideii de stat maghiare“ își are deci noima sa.

Petrecere românească în Cluj. Din Cluj ni se scrie cu datul de 14 Noemvrie n.: În 12 l. c. inteligența din loc a hotărît să aranjeze un concert împreună cu bal în favorul scoalei române de fete, ce se va înființa în Cluj. Comitetul arangiator s'a constituit în următorul mod: President: dl avocat Iuliu Coroian; vice-president: Iuliu Dombradi; secretar: Victor Cupșa; cassar: Vasile Podaaba; controlor: Nistor Șimon; membri în comitet: Emilu F. Negrut, George Moga, Corneliu Roșescu, Alexandru Andreși, Iosif Popescu, Eugeniu Bran, Aurel Pop, Octavian Boeriu, Virgil Sotropa, Eugen Solomon, Ioan Gall, Alexandru Silași și Nicolau Bobeș. — Cu regret trebuie să amintesc aici, că o parte a inteligenței noastre de aici s'a abținut de astădată dela conferința, ce a fost convocată în scopul consultării asupra arangierii unui concert și bal în est-ant, neprezentându-se dintre cei-ee nu aparțin univîrității din Cluj nimeni afară de dl avocat I. Coroian. Puțină încurajare pentru tinerimea noastră atât de persecutată, domnilor! — Seevola.

O pertractare finală interesantă s'a ținut în 6 și 7 l. c. n. la tribunalul din Alba-Iulia. Obiectul pertractării a fost întregirea afacerii privitoare la omorul întîmplat în 4 Octomvrie 1884 în comuna După-Peatră, ordnată decătră tabla reg. din Mureș-Oșorheiu. Acusații au fost vîduva omorîturii Filip Ioan și un pretins amant al ei. Cu ocaziunea primei pertractări finale au fost condamnați ambii acușați în urma mărturisirii faptului din partea lor, și anume vîduva la 15 ani închisoare, ear' Ioan, amantul ei, la moarte prin ștreang. Această mărturisire și-au

retras-o apoi acușații, afirmînd că ar fi făcut această mărturisire numai în urma maltrătarilor din partea gendarmilor. Vîduvei i-a succedat înșe acum la a doua pertractare a-și dovedi nevinovăția ei, și așa a fost achitată. Al doilea acusat însă a fost condamnat la închisoare pe viață. Amîndouă partidele au apelat.

Împușcat de un gendarm. Din Alba-Regală se comunică știrea, că procuratura reg. de acolo a fost incunoscîntă pe cale telegrafică, că locuitorul din comuna Tarnok, Stefan Battai, a fost împușcat de un gendarm. Detaluri nu s'au înscîntat. Procuratura a însărcinat cu cercetarea mai de aproape a faptului pe judecătoria competentă din Adony.

Cutremur de pămînt s'a simțit în Timișoara noaptea de Duminecă spre Luni la 1 oară. S'au întîmplat două sgudviri de cîte două secunde. Vre-un accident n'a urmat, decît furtună și ploaie.

Sinuciderea unui preot. Preotul romcat. din Hârskút în Ungaria, Iosif Szarka s'a sinucis într'o isbucnire de nebulie.

Un procuror reg. ung. în cercetare. Înainte cu vre-o vîteva zile procurorul superior substitut Dr. Francisc Székely a făcut o cercetare la procuratura reg. ung. din Beciche-recul-mare. La privilegiul acesta dînsul a dat de urma multor irregularități, cum raportează „E-s“. În urma acestora procurorul Alexie Almásy a cerut ridicarea sa din post. Acuma conduce vice-procurorul agendele procuraturii.

Siguranța publică în Cluj nu plătesce o zală. Tîlhăriile se înmulțesc pe di ce merge și au ajuns atât de departe, că nici nu mai cutează omul să meargă seara pe strade. În 12 l. c. noaptea un cetățean a fost lîngă podul din piața Széchenyi atacat și bătut de patru țigani. Foile clujene încă cer înmulțirea personalului de poliție din Cluj.

Regularea hotarelor. Comisia română-austro-ungară însărcinată cu regularea granițelor între România și Austro-Ungaria, și-a întrerupt lucrările, din cauza oare-cărora neînțelegeri ivite între delegați, — dice „Războiul“.

Falsificate de losuri de stat din 1864. Din Viena se raportează: În timpul din urmă s'au pus în comunicație în Viena și în Praga falsificate de jumătăți de losuri de stat din 1864. Poliția a constatat, că losuri falsificate de soiul acesta deja pe la începutul anului 1880 s'au vîndut în număr mai mare în Viena decătră un individ, care purta uniforma de ofițer al regimentului de infanterie Nr. 48 și se numia Pavel de Ehrenhaft (!). În Budapesta a zălogit, precum rezultat din alte cercetări, o femeie, pretinsă Iuliana Beck, astfel de losuri falsificate deja prin Octomvrie a. 1879.

„Inimicul femeilor“, sau mai bine „Der Frauenfeind“ nu e cumva titlul unei comedii cu subiect vechi, ci titlul unei noue scrieri periodice lunare, pe care o va eda spiritualul scriitor Ferdinand Gros: în Viena la librăria Koneyen cu începere din Decemvrie a. c. n. Avîva oare „Inimicul femeilor“ amice între femei?

Întîmpinarea prințului Leopold de Hohenzollern la castelul Peleș. Marți la 28 l. c. v. prințul Leopold de Hohenzollern, împreună cu fiul său prințul Ferdinand de Hohenzollern, a sosit la castelul Peleș la 10 oare și un sfert noaptea, însoții fiind dela Brașov de dl D. Sturdza, ministrul cultelor și al instrucțiunii publice, care a întîmpinat pe Augustii călători în acest oraș. Altețele Lor au fost primite la gara din Sinaia decătră Rege însoțit de dl colonel adjutant Candiano și de adjutantul de serviciu, dl maior Casmir. Pe peronul gării se aflau dl maior Ionescu, comandantul batalionului al II-lea de vîntori, care este în garnisoană în Sinaia, dl medic de regiment Cantili, S. S. archimandritul Ghermano, stărițul mănăstirii Sinaia, primarul urbei, precum și un număr public. Regele cu Altețele Lor se îndreptară pe urmă spre castelul Peleș, unde fură primiți de Regina, încungiurată de curtea Sa. Altețele Lor sînt însoțite în această călătorie de dl baron Werner, consilier de cabinet, și de dl Hopffgarten, locotenent în I-ul regiment de infanterie de gardă prusiană.

Concursul de pluguri în România. Marți la 28 Octomvrie v., s'au ținut la Giurgiu, — serie „Adevărul“, — concursuri de pluguri între țerani și o expozițiune de produse agricole. Concursul de pluguri s'a ținut pe domeniul Giurgiu, la aria centrală de pe șoseaua București, la marginea orașului și tot aci s'a făcut și expozițiunea de produse agricole. Concuranții erau în număr de 164 veniți din tot județul Vlașca. Fiecărui plugar i-se destina pentru arătura cîte 10 arii și după un ciaz și jumătate toți concurenții isprăviseră de arat pîrțile, ce li se destinaseră. La ora 1 p. m. membrii juriului au observat arătura fiecărui concurent și la ora 3 și jum. a prezentat tabloul premianților. Premiurile au fost: 16 pluguri universale și 6 grape de fer date de ministrul agriculturii, comerțului, industriei și domeniilor, care a mai dat două triouri pentru curățirea semînteii. Prefectul, vîdînd că numărul plugurilor harnice după tabloul înfățișat de juriu era mai mare, decăt acela al premiilor oferite de guvern, și ca să nu lase nemîngăiați pe harnicii plugari, făcî un apel

asistenților, cari într'un mod spontan, au oferit încă 28 de pluguri, spre a se împărți ca premii plugurilor meritoși.

Miscările anti-papale în Roma. Sîrbarea în amintirea luptei dela Mentana a fost deamă și grandioasă. Preste 10.000 oameni, parte mai mare veterani Garibaldiani, veniți din toate pîrțile țerii, s'au dus în patru trenuri speciale la stația Monterotondo, ca un ciaz depărtare. De aci au mers în cea mai mare ordine la comuna din vîrf dealului, ear' de acolo, după o mică oprire la castelul prințului Piombino au ajuns la Mentana; în frunte mergea muzica și steagurile; în tot timp bubaiau piulițele de pe deal. Pe monumentul în forma unui altar roman, ridicat în memoria celor căduți, s'a aprins un foc de sacrificiu și profesorul Giovannoli, care și el a luat parte la acea luptă, a ținut un discurs înflăcărat, în care a reamintit Italiei angagiamentele luate în lupta pentru libertate. După cîteva alusiuni politice, el atacă violent Vaticanul numindu-l dușmanul cel mai rece și mai fîră conștiință al Italiei. Oratorul a terminat dicînd: „Dacă vre-odată soartea ar face, ca să reînvieze speranțele Papei în restabilirea domniei lumesci, atunci noi, înainte de a ne pleca, nu vom lăsa din Vatican peatră pe peatră, nici măcar o coloană pentru generațiunile viitoare de archeologi.“ După Giovannoli a vorbit deputatul Majochi, arătînd necesitatea abolirii primului paragraf din constituție, prin care catolicismul se recunoaște religione de stat, precum și a legii garanțiilor. Patru membri ai ligei „Giovventu Opera“, care în ajun afisaseră în Monterotondo proclamații, ce aveau a da sărbării un caracter de partid, au fost arestați. — Pentru menținerea ordinii stetea gata un batalion de Bersaglieri, dar' sîrbarea s'a terminat la 2 oare după ameași fără nici un incident.

Vaticanul a trimis Sîmbătă o notă către cabinetele europene. În acea notă se vorbește de situațiunea bisericii în Italia. Începînd cu sîrbarea dela Mentana, nota prescrie amînuțit întreaga stare a miscării anti-papale din Italia, vorbește de marea creștere a acestei miscări mai cu seamă în Roma și concludă arătînd situațiunea sdruncinată a Papei.

O flotilă combinată austro-italiano-engleză. Foia oficioasă „Gazzetta di Venezia“ dă să se înțeleagă, că scopul petrecerii comandantului de escadră, a marchisului Orenaga în Constantinopol ar fi să determine Poarta, ca să permită unei flotile combinate austro-ungaro-italiano-engleze trecerea prin Dardanele, dacă evenimentele ar pretinde aceasta spre scutul sudților celor trei puteri.

Turcia în contra iesuiților. Guvernul din Turcia a trimis tuturor ofițierilor porunca, a închide toate scoalele deschise de iesuiți fără concesiunea guvernului; deschiderea altor scoli din partea lor pe viitor a o interdice, și a veghia strict asupra instrucțiunii în scoliile iesuitice autorizate de mai demult.

Bibliografie. Elemente de „Istoria naturală“ pentru scoalele populare, de Alexandru Uilacanu, profesor gimn. Aprobata de comisiunea scolastică archidieceană. Cu ilustrațiuni numeroase. — Blaj, 1885.

— „Calendar“ pe anul dela Christos 1887. Anul VIII. Arad, editura și tiparul tipografiei diecesei gr.-or. române.

— „Cărțile Săteanului român“. Seriere pentru popor. Apare la 1/13 a fiecărei luni. Blaj, 1/13 Noemvrie 1886. Anul XI. Cartea 11. Sumar: Toamna (sfaturi folositoare pentru sătenii români). — Omul cu trei minți. — Ce să lucre economul în luna lui Noemvrie? — De ale bătrînilor.

Cestiunea continuității Românilor în Dacia înaintea congresului orientalistilor din Viena.

Nu puțin sgomot s'a făcut zilele trecute despre o lucrare, pe care ar fi cetit-o dl Hunfalvy în congresul orientalistilor dela Viena, și în care acest învățat Ungur se silește a dovedi, cumcă naționalitatea română e nouă în Dacia lui Traian, venită tîrziu de preste Dunăre, născută în Balcani și mai cîte altele. Este adevărat, că lucrarea în cestiune era scrisă și gata de a fi comunicată congresului, dar' cetită n'a fost în realitate decăt numai un fel de introducere, ear' restul a rămas necetit, și eată pentru-ce: De îndată-ce dl Hunfalvy începuse a-și desfășura teoria, dl B. P. Hașdeu s'a sculat cerîndu-i voie de a-l întrerupe pentru a-i pune o întrebare. Dl Hunfalvy consimțind, dl Hașdeu l-a întrebat: De ce oare calul scopit se chiamă hongre, adică „Ungur“? Fîndcă meșteșugul scopirii cailor era foarte îndatinat pe țermul stîng al Dunării-de-jos în tot cursul veacului de mijloc, începînd încă din secolul al IV-lea, după mărturia lui Ammian Marcellin, astfel că Francezii, căpătînd cai scopiți de prin Ungaria, i-au numit hongres.

Acest cuvînt ar fi deajuns el singur pentru a dovedi, că în veacul de mijloc Ungurii locuiau în patria lor de astăzi, dacă nescine s'ar apuca cumva a născoci o teorie contrară. Dar' atunci este și mai sigur, că Românii sînt la poalele Carpaților cel puțin tot atât de vechi ca Ungurii, căci în întreaga Europă centrală și nordică calul scopit nu se chiamă „Ungur“ ca franțuzesce, ci „Român“, nemțesce Wallach, în limba svediană valack, în limba litvană volukas, în toate dialectele slavice dela Nord și numai dela Nord valah și voloh, fîndcă în întreaga Europă centrală și nordică acest fel de cai se aduceau în veacul de mijloc, fără intervențiunea Ungurilor, deadreptul dela Români, prin urmare Românii locuiau aci, ear' nu preste Dunăre. Dl Hunfalvy nu scia ce să răspundă la o întrebare atât de pragmatică, cînd eată se scoală dl profesor Alfred Ludwig dela Praga, ridicînd o altă obiecțiune. Dacă — dice renumitul sanscritist boem — Românii ar fi venit din Bulgaria, atunci capitalele lor cele mai vechi ar fi fost aproape de Dunăre, precînd istoria ni le arată din contră la Nord, în Carpați, și pogorîrea de acolo urmează cu mult mai tîrziu. Ambele întreruperi au produs o senzațiune atât de învederată între ascultători și au încurcat atât de rău pe dl Hunfalvy, încât el abia a putut să îngâne de cîteva-ori cîte un „nu sciu“ sau „cestiunea trebeue studiată“, și apoi a declarat, că nu mai cetese memoriul său fiind prea lung, ci îl depune pe birou pentru a fi publicat în buletin. Eată tot ce a făcut învățatul Ungur, dar' nu încă tot ce i-s'a făcut lui, căci preste trei zile, dinaintea acelorași membri ai congresului, dl Hașdeu a cetit o lucrare a sa „Sur les éléments turcs en roumain“, în care din nou prin alte argumente a combătut teoria d-lui Hunfalvy, fiind aplaudat și fără a se ridica o singură voce împotriva.

„Convorbiri literare“.

Varietăți.

(O profanațiune.) Acum trei luni se înmormîntă copila unui lucrător miner la Houdain, arondismentul Bêthune (Pas-de-Calais). După un obicei, care există în acea țeară, copila fu îmbrăcată cu rochia cea mai frumoasă și i-se lăsă în urechi și cercei, pe care îi purta: nisce cercei, cari fiind noi nu puteau să coste mai mult de 4 până la 4 fr. și 50 centime. Mama se opusese ca să nu se lase acești cercei în urechile moartei. Dar' în urma observațiunilor întregii familii, ea sfîrși, deși silită, a consimți să lase cercei în urechile copilei. Dar' nu trecu mult după-ce copila fu înmormîntată și această mamă denaturată însoțită de o soră a ei mai mică, în etate de 13 ani, se duse la cimiter sub pretext de a sădi flori pe mormîntul copilei sale. Pentru acest scop, luase cu dînsa și un tîrnăcop. Sosind la mormînt, începî să sape până-ce dete de cosciug; apoi îl deschise și scoase din urechile copilei cercei, pe cari îi purta. După-ce făcî aceasta închise cosciugul, îl acoperi cu pămîntul, pe care îl scosese, sădi florile, pe cari le aduse și se întoarse acasă. Nimeni nu o vîduse; dar' sora ei, care asistasă la această scenă de profanațiune, spuse tot ce se întîmplase; îndată după aceea începură să circule tot felul de sgomote, și o anchetă se făcî asupra acestui atentat, pe cît de odios pe atât și de neexplicabil din partea unei mame.

(Telefonul în America.) Telefonul a făcut în timpul din urmă mari progrese în Statele-Unite. Șeng-Taos, ministrul Chinei la Washington, precum și întreaga legațiune chineză, au asistat în luna trecută la Washington la interesante experiențe de telefonie. Era vorba de a comunica cu orașul New-York, distanță de o sută de leghe. Ministrul cerescului imperiu a putut să vorbească cu consulul Chinei la New-York. Experiențele au fost apoi continuate între locuitorii din Washington și amicii lor prin New-York. Toate cuvintele au fost foarte bine audite din amîndouă pîrțile. Ministrul Șeng-Taos a declarat, că n'a știut, că se află în legătură directă cu consulul țerii sale dela New-York; el creșeue, că acesta se afla într'o cameră de lîngă biroul postal și că-i vorbea printr'un tub.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Sofia, 16 Noemvrie n. Sobrania s'a aminat. Terminul, cînd se va întruși, nu e cunoscut. Ministrii sînt încă în Tîrnova.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Aurel Popa

Economie.

Piața din Făgăraș, 12 Nov. Grâu frumos hecto-
litra fl. 4.50 până fl. 5.50; grâu mestecat fl. 3.50 până
fl. 4.—; secara fl. 2.70 până fl. 2.90; cucuruzul fl. 2.60
până fl. 4.—; ovășul fl. 1.80 până fl. 2.—; semente de
câneapă fl. 5.— până fl. 6.—; semente de in fl. 10.— până
fl. 11.—; fasolea fl. 3.50 până fl. 4.50; mazerea fl. 5.—
până fl. 6.—; linteia fl. 6.— până fl. 7.—; crumpenele
fl. 1.— până fl. 1.20; málaiul fl. 6.— până fl. 6.50; sêu
brut 100 chile fl. 25.— până fl. 28.—; unsoarea de porc
60—65, slămina 60—80; cânepa fl. 35.— până 40.— Un
chilo carne de porc 36 cr.; carne de vită 28 cr.; carne
de vițel 28 cr.; carne de mel 20 cr.; ouă 8—9 cu 10 cr.,
chim fl. — până fl. —; lumini turnate de sêu 44 cr.
până 45 cr.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta
dela 15 Noemvrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —
74—79 Kilo fl. — până — (lungă Tisza) 72—74 Kilo
fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.50 până 8.85, (de
Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo
fl. 8.45 până 8.80, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. —
până —, 74—79 Kilo fl. 8.50 până 8.85, (de Bacșka)
72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.55
până 8.90, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. —
până —, 74—79 Kilo fl. 8.40 până 8.75.

Sécara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.35 până 6.55.
(Orđ nutreț.) 60—62 Kilo fl. 6.45 până 7.75; (de
berărie) 62—84 Kilo fl. 8.50 până 10.—.

Ovăș (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.20 până 6.40.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.05 până 6.10; de
alt soi fl. 6.— până 6.05.

Rapița fl. 9.25 până 9.75; de Banat fl. 8.25
până 9.—.

Málaiu (unguresc): fl. 5.20 până 5.50.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 1 Noemvrie 1886.

Venđătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libre	prețul lei în aur
Cațica	L. Mendi	Grâu	3500	59 1/2	11.30
Vasmagidi	Carnavali	"	2850	58 1/4	10.45
Dreifus	"	"	1600	58	11.—
Vasmagidi	Sechiari	"	2200	58	10.50
Dimitriad	Petricioni	"	1050	57 1/4	10.45
Grosovici	Zvetovici	"	3150	58	10.80
Vamvuri	Nicolopolo	"	3400	59 1/2	11.90
Suca	Pauli	Sécară	2200	55	6.57 1/2
Lombardo	"	"	1000	51 3/4	5.90
Frischman	Petricioni	Ovăș	40000	0/0 K.	8.60
Manari	Nicolopolo	Fasole	70000	0/0 K.	12.—

Cursul pieței din Sibiu

din 16 Noemvrie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.40	vend.	8.45
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.16	"	1.18

Bursa de Budapesta

din 15 Noemvrie st. n. 1886.

Rentă de aur ung.	6 1/2%	103.70
" " " " " "	4 1/2%	93.10
" " hârtie	5%	151.—
Imprumutul căilor ferate ung.	"	151.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(1-a emisiune)	99.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ung.	"	104.50
" " " " " "	cu cl. de sortare	104.50
" " " " " "	bănățene-timișene	104.50
" " " " " "	cu cl. de sortare	104.50
" " " " " "	transilvane	104.50
" " " " " "	croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	"	98.75
Imprumut cu premiu ung.	"	122.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	"	125.—
Renta de hârtie austriacă	"	83.90
" " argint austriacă	"	84.80
" " aur austriacă	"	113.25
Losurile austr. din 1860	"	138.50
Acțiunile băncii austro-ungare	"	870.—
" " de credit ung.	"	296.—
" " " " austr.	"	286.30
Argintul	"	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	"	102.—
Galbeni împărătesci	"	5.89
Napoleon-d'ori	"	9.90
Mărci 100 imp. germane	"	61.30
Londra 10 Livres sterlingi	"	125.30

Bursa de Viena

din 15 Noemvrie st. n. 1886.

Renta de aur ung.	6 1/2%	103.20
" " " " " "	4 1/2%	92.75
" " hârtie	5%	151.30
Imprumutul căilor ferate ung.	"	151.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(1-a emisiune)	99.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ung.	"	105.10
" " " " " "	cu cl. de sortare	105.—
" " " " " "	bănățene-timișene	105.—
" " " " " "	cu cl. de sortare	105.—
" " " " " "	transilvane	104.75
" " " " " "	croato-slavone	105.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	"	98.75
Imprumut cu premiu ung.	"	122.70
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	"	124.90
Rentă de hârtie austriacă	"	83.75
" " argint austriacă	"	84.85
Rentă de aur austriacă	"	113.25
Losuri austr. din 1860	"	138.80
Acțiunile băncii austro-ungare	"	870.—
" " de credit ung.	"	293.75
" " " " austr.	"	284.—
Argintul	"	—
Galbeni împărătesci	"	5.92
Napoleon-d'ori	"	9.92 1/2
Mărci 100 imp. germane	"	61.42 1/2
Londra 10 Livres sterlingi	"	125.55

Bursa de București.

Cota oficială dela 13 Noemvrie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	94.—	vend.	95. 1/2
" Rur. conv. (6%)	"	87. 1/2	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	268.—	"	270.—
Banca națională a României	"	1010.—	"	1020.—
Impr. oraș. București	"	33.—	"	35.—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	101. 1/2	"	102.—
Schimb 3 luni	"	25. 13 3/4	"	—
Societ. const.	"	104.—	"	—
Aur	"	15.50	"	15. 3/4

Publicațiune.

În 4 Decemvrie a. c. ant. am.
9 oare se va exarênda pe calea licitațiunii
pe 4 ani — începând din 1-ma Ianu-
arie 1887 până în 31 Decemvrie 1890

— moara comunei Lanerăm în cancelaria
comunală.

Prețul strigării e statorit cu 1460 fl.
după care este a se depune vadiu de 10%.

Condițiunile de licitațiune se află atât
în cancelaria com. Lanerăm, cât și la sub-
serisa pretură și se pot vedè în oarele
de cancelarie îndatinatè.

Ofertele scrise se pot subșterne până
în ziua de licitație la această pretură.

S.-Sebeș, 9 Noemvrie 1886.

[360] 3—3

Pretura S.-Sebeșului.

WELTAUSSTELLUNG
WIEN 1873.

LANDESAUSSTELLUNG
SZEGEDIN 1876.

Vinuri naturale transilvănene premiatè

Vinuri de pe Têrnava

se ofer decătră subscrisul pentru următoarele prețuri ieftine:

	flacoane:	mari	de mijloc,	mici
		à 3/4,	1/2	3/8 Litr
Vin de measă		40	—	25 cr.
Vin de dineu		50	—	30 "
Vin dessert, 1862		70	—	40 "
dtto. risling		70	—	40 "
Assbruch		—	60	— "

Deposite în Sibiu:

Depositul principal: Traficul mare de tutun, piața mare.
Deposite mici: J. F. Breitenstein, strada morii Nr. 27.
J. J. Conradt, piața mică Nr. 13.
Georg Hersch, strada Cisnădiei Nr. 32.
Gustav Kessler, strada măcelarilor Nr. 36.
Traficul de tutun, strada urezului Nr. 7.
Francisc Jahoda, strada turnului Nr. 18.
Ospătăria, strada Ocenei Nr. 9.
Dtto strada Ocenei Nr. 34.

Flacoanele goale se primesc înapoi și adevă: cele mari pentru 10 cr., cele mijlocii pentru
8 cr., ear' cele mici pentru 6 cr.

Venđătorii primesc rabat.

➡ Vindere în legături din anii 1862 până 1885. ➡

Comande din afară se efectueșc prompt.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

[238] 19

Librăria

Henric Zeidner,

têrgul grăului Nr. 554 în Brașov,

se recomandă cu asortimentul lor bine provêdut cu cărți, musicalii, charte geografice, globuri, produse de arte, tablouri, reviste, foi periodice și čiare. Cele ce nu
se află la dispoziție, se comandă în timpul cel mai scurt, ori-unde s'ar afla, cu prețul fix original. Deasemenea posed material abundant pentru scris și desemn.
Marfă bună, prețuri moderate.

Comandele făcute de dinafară se efectueșc prompt prelângă rabate corespunđătoare.

Totodată atragem atențiunea onor. public binevoitor asupra edițiunilor următoare apărute:

Basmele Românilor, Nr. 1—12 à	—02
Budiu Paul, profesor gimnasial: Curs de limba maghiară pentru scoalele gimnasiale, reale inferioare, pedagogice, și pentru privați, prelucrată după Tôpler, metoda lui Ahn, legat 1.—	broș. —90
Cântece de Irođi la nascerea Domnului, împreunate cu câteva cântări naționale	—10
Dogariu D. și Dariu I.: Aritmetică. Exerciții practice cu numerii dela 1—100 după sistemul decadec pentru începătorii din anul I. și II. de școală. Edițiunea II. revêdută, corectată și înavușită	—30
— Aritmetică. Exerciții practice cu numerii dela 1—1000 pentru începătorii din anul al treilea. Edițiunea II. revêdută, corectată și înavușită (sub tipar)	—20
Dogariu D.: Aritmetică. Cele patru operațiuni fundamentale cu numeri întregi de o numire, cu numeri decimali și cu numeri de mai multe numere	—35
Dariu I.: Aritmetică, pentru anii din urmă ai școalei primare	—45
Dariu I.: Arion sau culegere de 187 cântări naționale, ediția a II. cu 16 ilustrațiuni, legat. à —40, broș. à	—30
— Micul rugător.	—10
— Micul cântăreț în biserică	—10
Dorca: limba germană, legat	—50
D. Făgărășan & S. Moldovan, profesori: Geografiă pentru scoalele populare române, legat à —35 broș. à	—30
Filipescu Iulian: Chemia anorganică, lucrată pe basa teoriilor mai nouè și întocmită pentru scoalele medii cu figuri în text	—80
D. Făgărășan & S. Moldovan: Geografiă pentru scoalele medii, prelucrată pe basa planului ministerial mai nou, după D. Laky. Tomul I. Ungaria și țerile dimpregiurul Mării-Mediterane 1886, legat 1.40, broșurat	1.20
Hintescu I. C.: Bucătăreșsa națională, carte de bucate a bucătăriei române, franceze, germane și maghiare, cu 1465 de recepte (fl. 3.—) acum numai	—80
— Cântece de Irođi; broșurat, edițiunea II.	—10
— Întemplările lui Păcală, o istorioară veselă în 25 capuri	—10
— Pășaniile mult cercatei Griselde, istorioară morală prea intresantă	—10

Succesor al librăriei

[311] 4

H. Dressnandt,

têrgul grăului Nr. 556 în Brașov,

Lengeru I.: Despre metri în poesile lirice ale lui Horațiu	—40
Molanu George, învêțător: Economia Câmpului și grădinăritul pentru scoalele popolare	—25
Pop Nicolau Dr.: Geografia Ungariei și elemente din geografia generală pentru scoalele populare. Edițiunea 5-a cu charta Ungariei	—35
— Istoria Ungariei și elementele din istoria generală pentru scoalele populare. Edițiunea 8-a	—25
— Elemente de istoriă și geografiă pentru clasele gimnasiale și reale inferioare. Evul mediu	—45
— Schiță din privirea Brașovului cu privire specială la Români	—25
Tacit I. Corneliu: Gramatica latină, teoretică și practică cu vocabular, partea I-ă, formele regulate pentru clasa I-ă gimnasială	1.—
— Partea II. forma neregulată pentru clasa II. gimnasială	1.—
Brandner A.: Elena, Polca franșaise p. Pfte.	—35
Paba F. Z.: Potpouri din melodii naționale române p. Pfte.	—70
— Concordia-Vals p. Pfte.	—50
— Victoria-Quadril p. Pfte.	—40
— Harmoniu-Quadril p. Pfte.	—40
Ivanovici: Valurile Dunării, Vals p. Pfte.	—90
— Valurile Dunării, Vals p. Cant cu Pfte.	—90

Prospectul Brașovului, privit de pe Belvedere și litografiă în colorii după fotografiă	—20
Fotografii din Brașov, Cabinet	—50
Posa lui Andreiu Baron de Șaguna, Archiepiscop și Metropolit al Românilor gr.-or. din Transilvania și Ungaria etc. 57/41 cm.	—40
Posa lui Iancu 57/41 cm.	—40